

ZERMESTER

SZÍNES

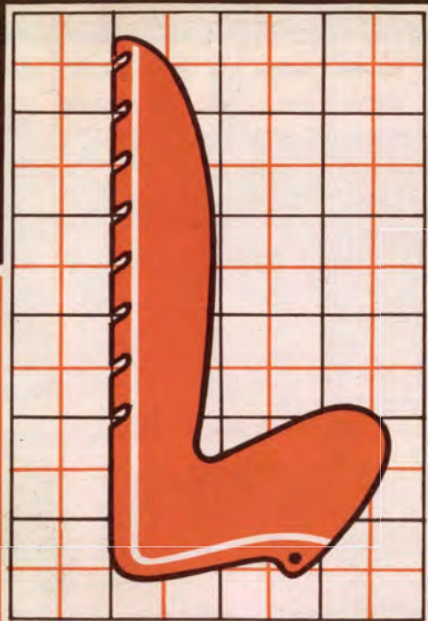
Műve

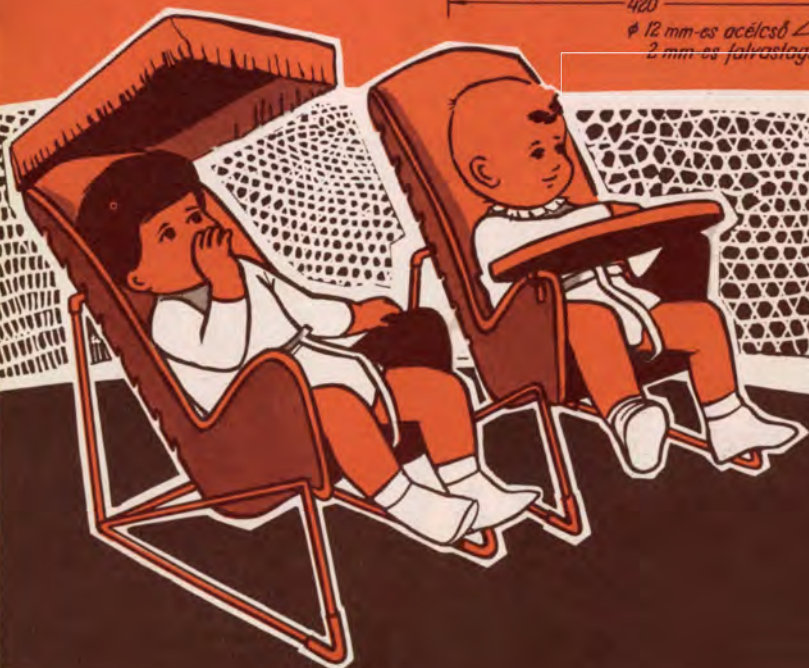
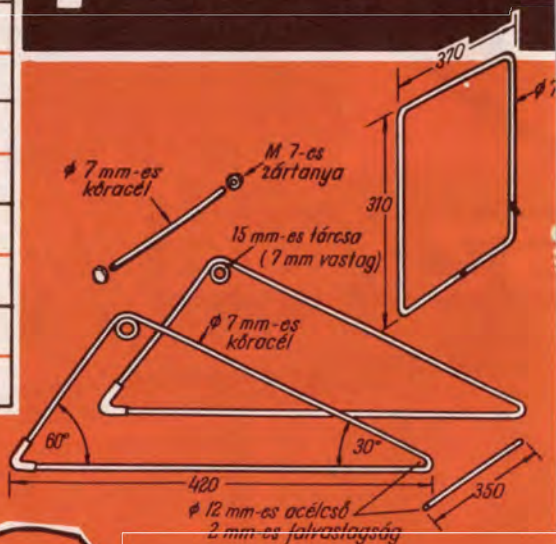
69 | 9

Ára: 2,50 Ft

Bébi pihenő

2 cm = 10 cm

UNI - FOTEL kisbabáknak

A TARTALOMBÓL:

Színes zene	3
Faragás fűrésszel	6
Felgyorsított idő	10
Magnókapcsoló	14
Pasztaszobrászat	16
Zárbevéső ABC	20
Pályakitűző	
sablon	24

MAGYARÁZAT

a cikkeink mellett látható jelekhez:

 Egyszerű, könnyen érthető és elkészíthető.

 Közepes felkészültséget és szerszámot igénylő.

 Csak jól képzettek által, speciális szerszámokkal készíthető el.

KÖVETKEZŐ SZÁMAINKBAN:

Asztali autóverseny
Míves kövek
AC/DC mérő
Szézárnak tárulj!
Karambol-jelző
Lyukfűrész-iskola
Sarak-konyha
Tranzisztoros
mini-vevő

1969/9.

Nagy családi öröm a gyermekápolás, — ám hozzá kapcsolódóan a szűkebb rokoni-baráti körben sokszor felmerülő kérdés: mivel is lepjük meg a kisbabát.

Nos, a barkácsolást kedvelő papának, vagy a rokoni-baráti körhöz tartozónak nagyon ötletes és sokoldalúan használható bábiszék elkészítését ajánljuk. Ezt az egyszerű, de praktikus pihenőt a kisbaba 5-6 hónapos korától két évesig használhatja. Rajza borítónk belső oldalán látható, néhány alkalmazási változatát pedig képeink szemléltetik.

ANYAGSZUKSÉGLET

7 mm átmérőjű, kb 420 cm hosszú — még hidegen hajlítható — köracél, 1 db 35 cm hosszú 8 mm belső átmérőjű és 1,5-2 mm falvastagságú acélcső, 2 db 7 mm vastag és kb. 15-20 mm átmérőjű acéltárcsa, 2 db M7-es zártanya és 40 cm hosszú, 7 mm belső átmérőjű lágy PVC cső. Továbbá kb 1 m², 4-5 mm-es rétegelt lemez, kb. 2-m hosszú 15x15 mm-es lécz, vatta vagy vastag habzavacs, facsavarak, kb. 2,5 m hosszú, 4-5 mm belső átmérőjű lágy PVC cső, és színes karton.

ELKÉSZÍTÉSE

A bábifotel tartóvázának kialakításához készítsünk sablont. Csomagolópapírra rajzoljuk le eredeti nagyságban, a 60°, illetve 30°-os háromszöget, s a két tartó keretet a sablonnak megfelelően hajlítsuk meg. (A háromszöget a két befogó találkozásánál a tárcsa átmérőjének megfelelő sugarúra hajlítsuk, a 30° és a 60°-os szögeknél pedig kb. R=7 mm-re.) A két keretet úgy hajlítsuk meg, hogy a végek a háromszög átlójánál találkozzanak, s azokat ott össze is hegesztjük. (Előzőleg a 60°-os csúcsra húzzunk lágy PVC csövet.) A két tárcsába 7,5 mm-es átmenő lyukat fúrunk, majd azokat a keretre hegesztjük. Az acélcsövet utólag hegesztjük a két háromszög 30°-os csúcsába. A támasztókeretet — szintén

Ø 7 mm-es köracélból – méretre hajlítjuk, s a szabad végeknél a csöbe akasztjuk.

A tengely két végére olyan hosszú M7-es menetet vágunk, hogy a zárt anyák rácsavarásakor a két keret közé helyezett ülőke lazán elbillenhesen.

Az ülőke oldalait 2 db, kb. 30x5 cm-es 4–5 mm vastag rétegelt falemezből vágjuk ki. Az egyikre felrajzoljuk az ülőké két határoló két oldallap alakját, a furatot (Ø 7,5 mm) s a hét-nyolc, – a megtámasztóshoz szükséges – ferde réselés helyét. Ezután a két összefoait lapot a rajz szerint egyszerre

kivágjuk, fúrjuk és réseljük. Az ülő- és hátlapját olyan szélesre vágjuk, hogy az ülőke összeerősítése után – azt a két keret közé helyezve még könnyen elbillenjen.

Az ülő- és hátlapot tartó léceket süllyesztettfejú facsavarokkal a két oldallaphoz, az ülő- és hátlapot pedig szintén facsavarokkal a lécekhöz erősítjük. Az ülőke lábfelelőli – a hátlap felső, valamint az oldallapok szabad élére húzzuk a felhasított lágy PVC-csővet, nehogy a kisbaba lábait és karjait a kemény élék megsértse. Az ülő- és hátlapot legcélszerűbb vastag habszivacs-

csal bélelni, majd színes huzattal befedni.

Az ülőket a két tartókeret közé helyezzük, s az átmenő tengelyt a tárcsákon és az ülőke furatán átduvga, két zártanyával rögzítjük. Ezzel a bébi-fotel el is készült.

Praktikus használati helyzetet képeink mutatják. A több-célú bébifotelhez egyéni tervek szerint készíthetünk összekukható hinta-tartót, asztalt, napellenzőt is.

A rajz egy négyzete = 2x2 cm.

M. K.

A bébifotel sokcélú használata

Virágtál

Az Ezerester Boltokban kapható kisebb méretű tv-képernyő előtétből hangulatos virágtálat készítettem. Az előtétben 4 db lyukat fúrtam, – s mivel a plexi elég vastag, menetet vágtam bele. A menetekbe tv-lábakat csavartam. (Ha ilyen nincs, fából esztergált kis lábak is megfelelnek!)

BOGDÁN KÁLMÁN

Lipót

Ötletdíja 60 Ft-os vásárlási utalvány.

Az ÖTLETPARÁDÉNRA küldött ötletek közül havonta 5–15-öt fontosságától, ötletességétől, leírásától, a mellékelt képektől és rajzoktól függő értékű vásárlási utalványal díjazunk – a díjat nem nyert, de leközölt ötletekért honoráriumot fizetünk.

ÖTLET PARÁDÉ

nehézséget, de készen válogathatunk az ábraskapható gyertyát is illesztünk gyertyatartónkba. Bonyolultabb formáknál szintén az ábrákon megadott módszert kövessük.

A gyertyatartó alakját szerint alakíthatja ki, de

 BAGYI JÁNOS

ménypapír a legalkalmasabb. A kivágott sablont 50×50×130-as fahasábkra helyezve körülrajzoljuk (1. ábra). Ezután fűrészsel a 2. ábrán látható B darabot mindkét oldalról kifűrészljük. Következő lépésként a 3. ábra C darabját távolítjuk el, mindig ügyelve a fűrész „merőleges” tartására. A további műveletekhez szükséges a B darabnak a 4. ábra szerinti visszazselgelése, természetesen mindkét oldalon. Ezután a 2. és 3. ábrán látható műveleteket a hasáb másik két oldalán ismételtelen elvégezzük, majd az idom tetejébe 8–10 mm átmérőjű és mélységű lyukat fúrunk. A nagyolást ráspollyal végezzük, majd gyertyatartónk felületét először durva, azután finom csiszolópapírral simára csiszoljuk.

Lakkozás előtt mártsuk a darabokat egy pillanatra vízbe, majd száradás után megegyeszer csiszoljuk le finom csiszolópapírral. Most már bevonhatjuk szép fényes felületet adó vékony réteg lakkal. A gyertyaöntés egy ezermesternek nem okozhat

HOTEL «CINKE»

A hivatásos és amatőr kertezőknek egyaránt hasznos és kedves segítőtársai az énekesmadarak. Minden védelmet megérdemelnek ezek a parányi, rovarirtó élőlények.

Ha azt szeretnők, hogy kertünkben mennél több hasznos madár telepedjék meg, — úgy nemcsak téli etetésükről — de fészekrakó helyükről is gondoskodnunk kell.

Odulakó madarainknak, — mint pl. a cinke-féléknek, a nyaktekercsnek — biztos védelmet nyújt (macska és más ragadozó ellen is) a mesterséges fészekodu. Vetőmagboltokban ugyan készen is kapható, — de nem mindig van, azonkívül házilag sokkal olcsóbban előállíthatjuk.

KÉSZÍTÉSÉHEZ

bármilyen hulladékfa megfelelő. Kitűnő erre a céla pl. a Közértboltokban téli időszakban tömegével árusított narancsláda.

Az A. képen egészen egyszerű fészekodu látható, az 1. ábrán pedig ennek összeállítási rajza. Különösebb magyarázatot nem szükséges hozzá fűzni. Kb. 1–1,5 cm vastag fából készül, a belvilága 12x12 cm, a röplük átmérője 3 cm. Az oldalfalak teljes hosszúsága kb. 20 cm, a röplük középvonalától az odú aljáig mért mélység 15 cm. A tető valamivel túlnyúlik a házikó oldalfalain, a furatokon át dugott facsappal vagy gömbvassal biztosítjuk széllel, viharral szemben úgy, hogy azt a rajzos ábrán láthatjuk.

Ha kertünket park, vagy erdőszeg övezi, kitehetünk néhány nagyobb odút is 15–20 cm belső átmérővel és Ø 5–6 cm röplüknyílással nyaktekercsek, seregélyek, kukik, búbosbankák, csókák részére. E nagyobb testű madarakat hasznuk miatt érdemes kertünkbe szokatni, de szépek is. Nyaktekercs részére tegyük is marék fűrészpórt is az odú aljába. A nagy röplűs odúk azonban ki vannak téve a ve-

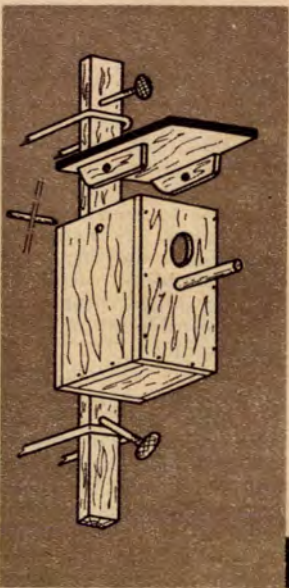
szélynek, hogy esetleg verébcsofalad telepszik meg bennük.

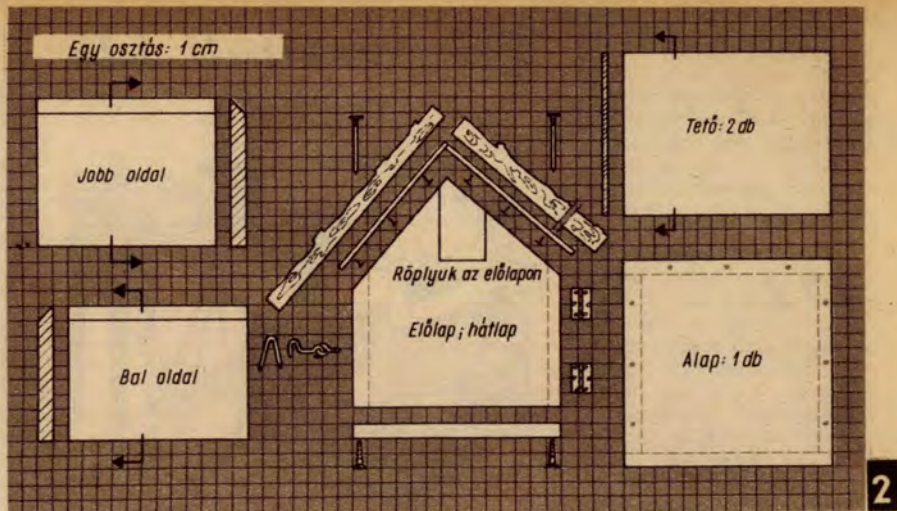
A „B” képen és a 2. számú, négyzetfalós „leszámolható” ábrán már csinosabb, de egyben nehezebben elkészíthető madárházat látunk.

Először a házikó vázát készítjük el 1 cm vastag lécből a megadott méretek szerint, majd enyvezéssel, szegélyezésel ráerősítjük a díszítőelemül szolgáló, hosszában félbevágott faágakat. Ellentétben az előbbivel (ahol az odú tisztítása a tető leemelésevel lehetséges), — itt az előlap nyitható ki ajtószzerűen. Ezért ezt két darab csuklóspánttal szereljük az oldallapra. Zárása kis kapocsal történik.

A tetőre az ágak és a deszkalap közé nylon-fóliát húzunk, az véd a beázástól.

A vadon élő madarak nem szeretik az agyonfestett, agyoncicomázott odúkat, melyek természetellenesek és érzik rajtuk az „emberszag”. Vékony lakkréteggel azonban mégis be kell vonnunk a lakóházakat, hogy tartósabbá tegyük és megvédjük az időjárás viszontagságaitól. A csónak, vagy hintóalakk két nap alatt teljesen megszárad és szabad levegőn rövid idő alatt elvesz-

ti jellegzetes „madárijesztő” szagút.

Próbálkozhatunk denevércsalád megtelepítésével is. A ház falára, az eresz alá helyezünk ugyanolyan méretű odút, mint a cinkéé, csak a rölyukat a homlokfalon, alul helyezzük el.

NEHÁNY SZÓ

a fészekodúk kirakásáról és karbantartásáról is. Leghelyesebb, ha az új odúkat már az ősz végén, október–november bónapban, de legkésőbb decemberben kirakjuk végleges helyükre. A madarak ugyanis már ilyenkor szemrevételezik tavaszi fészekrakó helyüket, bár azt költés idején veszik birtokba. A cinege menedéket keresve a nagy hideg elől télen is szívesen bebújik. Az ágakra akasztott fagyúdarabkákkal csalogathatjuk oda.

A felerősítés az odú hátlapjához csavarozott fadarab segítségével történik. A fát (pl. kerítésléce) belülről kifelé csavarozzuk a hátlaphoz, nehogy a kiálló csavarvégek a fészek felé nézzenek. A lécebe alul-fölül verjünk egy-egy erős szeget. Az odút egyenes állásban, kb fejmagasságban

vagy annál valamivel lejjebb drótozzuk a fa derekához.

Az odúkat évente egyszer, ősszel alaposan meg kell tisztítani a benne megtelepedett férgektől és a tavalyi fészektől. A cinkék ugyanis egy év-

ben kétszer költenek ugyanabban a fészekben, tavasszal azonban újat raknak, de régi fészekbe, – különösen a más vackába – nem költöznek be.

 B. E.

A természetben számtalan sok érdekes, filmre kínálózó folyamat nagyon lassan játszódik le. Azokat rendszerint csak szakaszosan érzékeljük. Egy-egy rész-folyamat is óráig tart, ezért ezt szemmel követni és érzékelni képtelenség. Például virágnylás idején a bimbó pattanásától a szirmok kinyílásáig órák telnek el. Ezt az óráig tartó, és szinte észrevétlenül lejátsszóó bimbópattanást másodpercekre rövidíthetjük le, s úgy már folyamatként érzékelhetjük. Ez a nagyon lassú folyamat filmfelvő géppel gyorsítható fel, ha a géphez automatikus kioldó berendezést készítenk.

Felgyorsított idő

A kioldó készülék két fő részből: egy ébresztő órából és egy elektromágnesből áll. Az ébresztő óra számlapját a mutatókkal együtt leveszjük, s helyébe 3 mm vastag szigetelőlapot illesztünk, amelyre körkörös, egyenlő osztásban (1 osztás 12°) 30 db sárgaréz érintkezőt rögzítünk.

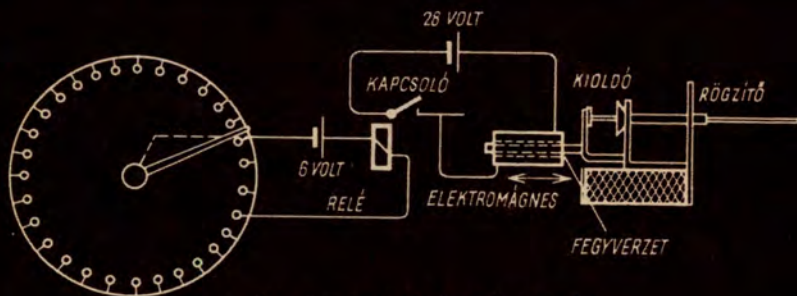
A szigetelőlap hátoldalán a sárgaréz érintkezőket elektromosan összekötjük. Előlapjára csak a percmutatót helyezük vissza, s ez körbe járva kétpercenként kerül kontaktusba a sárgaréz érintkezőkkel.

A két áramcsatlakozó (az óra és a sárgaréz érintkező) 6 V-os telephez

(4 db 1,5 V-os elem) ill. egy 6 V-os zárójelfogó gerjesztő tekercséhez vezet.

MŰKÖDÉS

Ha a jól vezető anyagú percmutató érinti valamelyik réz érintkezőt, zárja az áramkört, a jelfogón keresztül áram folyik, s így záródik a munka-

Az automata kioldó berendezés vázlata

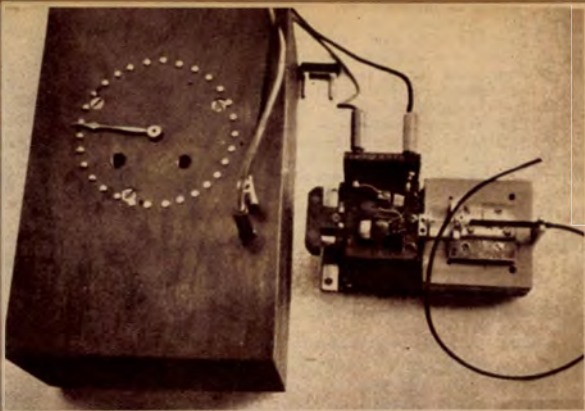
érinkező. Öt másodperc múlva az áram megszakad (amint a mutató tovább halad) és a jelfogó (nyit). Az óramű tehát olyan impulzusadó, amelyik esetünkben két percenként hoz létre egy áramlökést. Az áramlökéseket mechanikai mozgássá, az óramű és a kamera kioldó zsinórja közti iktatott elektromágnessel alakíthatjuk át.

Az elektromágnes fegyverzete a gerjesztő-tekerces közepén van, abból két oldalt kinyúlik és kb. 15 mm-es az elmozdulása. Az már elegendő a kioldáshoz. (A mágnes 28 V-nál 0,5 A-t vesz fel).

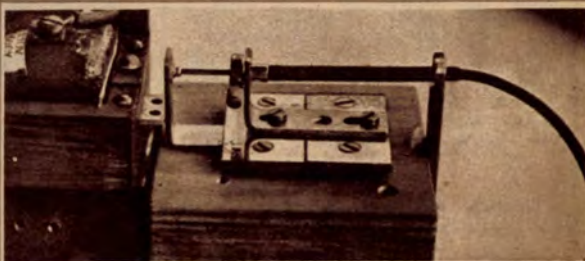
Az elektromágnes fegyverzetére – a kioldó zsinór gombját befogadó – mozgó sárgaréz lemezkét erősítünk. Egy másik – az alaphoz rögzített sárgaréz lemez – a kioldó megtámasztására szolgál.

Ha az elektromágnes gerjesztő tekercese a 28 V-os telep és a jelfogó munkaérinkezőjén keresztül áramot kap, akkor fegyverzete elmozdul és a kioldót működteti. Ha az áram megszakad, (miközben a percmutató halad) akkor a fegyverzet a huzalkioldóban levő rugó hatására vissza húzódik, és a szerkezet az egyenkénti felvételhez szükséges kapcsolásra ismét kész.

A kamerának a fegyverzet ütközéséből származó rázkódását megszüntethetjük, ha a kioldó mechanizmusát külön állványra szereljük.

Az összeállított automatikus kioldó berendezés

A kioldózsinór rögzítési módja

Ha a berendezést munka közben nagyobb távolságból akarjuk ellenőrizni, akkor egy jelzőlámpát kössünk be a relé tekercsével párhuzamosan.

A jó felvétel, a megvilágítástól és az időjárástól függ. Borús időben a filmezendő virág aligha fog kinyílni. A kisebb fényingadozásokat – amit pára és kisebb felhőátvonulások idéznek elő – a jobb kamerákba eleve beépített megvilágításszabályozó automatika korrigálja.

A kamerát úgy kell a virágra beállítani –, hogy a virág a kereső közepén legyen és egy kis fuvalat se „vigye ki” a képmezőből. Hosszú szárú virágok mellé vékony támasztópálca leszúrása is ajánlatos.

Ha a felvételek befejeztével, az előhívott filmet levetítjük, az órákig tartó folyamatot másodpercekre lerövidítve gyönyörködhetünk a természet csodálatos munkájában.

– a „hobby” nyomán –

A lómpa alaplapját 10 mm vastag puhafa deszkából (keményfa is lehet) vágtuk ki. A lap magassága 220 mm, szélessége (alul) 125 mm. A felső élébe – a felfüggesztéshez – két képakasztó karikát hajtottunk. Alsó szélétől felfelé – kb. 3 cm-re – a lapot átfúrtuk, a hátlapját pedig 5 mm mélyen hornyoltuk (a vezeték számára). A lómpaerőző váza 2 mm átmérőjű rézhuzal, amelyet – leszabás és hajlítás után – forrasztással erősítettünk össze. Az ernyő műanyag-rafia buráját raffiával varrtuk a vázhoz. Az izzóval ellátott foglalatot huzallal erősítettük az alaplaphoz. A billenő-kapcsoló a burá alól „lóg” ki, míg a kéteres vezeték az alaplap furatán „távozik” a dugaszoló aljához. A burá-váz négy kiálló végét az alaplap négy furatába nyomtuk, amely jól megtartja önmagát.

H. SZEPESVÁRI JUDIT
Piliscsaba

Ötletdíja 50,- Ft-os vásárlási utalvány.

F
A
L
I
L
Á
M
P
A

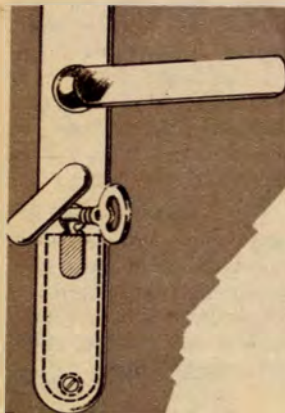
„KÜTVILÁGÍTÁS”. Faluhelyen, vidéken még sok az ázott kút. Gyakran előfordul, hogy a kútba beleesik a vödör vagy más tárgy. A kút fenekén levő tárgyak kivétele, megkeresése igen nehéz, mert a víz alatt nem láthatók. A beleesett tárgyat napfényes időben könnyen láthatóvá tehetjük egy tükrökkel. Ha a víz tiszta és mozdulatlan, akkor a napfényt a vizen át a kút aljára tükrözzük (kopézzuk). A tükrözéssel a kút fenéke olyan jól megvilágítható, hogy ott egy szeg is meglátható. A víz alatt látott tárgy megfelelő eszközzel (horog, szűrő, merőkanál, kampósbot, hosszú nyélre pl. kútoszor nyélre való felerősítéssel) könnyen kihalászható.

VARGA SÁNDOR
Szeged

Ötletdíja 30,- Ft-os vásárlási utalvány.

KULCSVÉDŐ

Nem eshet ki a kulcs a zárból erősebb ajtócsapáskor, a kisgyermek sem tudja kiszedni és eldugni, ha a kulcs tolla és a cím közé lemezdarabot helyezünk és a cím felerősítéséhez szolgáló csavarral „megfoglaljuk”

Azoknál a helyiségeknél alkalmazható, amelyeket mindig egy oldalról zárunk és a kulcsot nem szükséges kivenni a zárból (pl. előszoba, W. C., fürdőszoba).

BEKE ERZSÉBET

Ötletdíja 50,- Ft-os vásárlási utalvány.

BARKÁCS BANÁNHÜVELY. A kevés pénzű amatőröknek az egyszerű banánhüvely is drága. A banánhüvelyek a jóval olcsóbb menetes csavarokkal is helyettesíthetők. Vegyünk M6-os vagy M8-as, tövigmenetes csavarokat, két-két anyával, s azokat hossztengelelyük irányában, pontosan középen fúrjuk át 4 mm-es fúróval. (A furat 0,05-0,1 mm-rel úgyis nagyobb lesz, s jól illeszkedik bele a banándugó.)

A két anyával a hüvely is és a huzal is rögzíthető. (Ha lehet, nem rozsdásodó anyagú csavarokat válasszunk.)

BUDAI IMRE
Pere

Ötletdíja 30,- Ft-os vásárlási utalvány.

AZ OTTHONI
MUNKÁKHOZ
NAGY SEGÍTSÉGET
NYÚJT AZ EVIG
BARKÁCSKÉSZLET

EVIG BARKÁCS.
TÖRZSKÉSZLET ÚJ
FOGYASZTÓI ÁRA:
1400 FT.

Autóakku-töltő

A 17/I. műszeres kivitelben	760 Ft
A 17/II. műszeres kivitelben	730 Ft
Műszer nélküli kivitelben	570 Ft
P-1 Akkutöltőszett (6 V 200 mA+220)	290 Ft

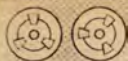
Vásárlóink kérésére a P-1-es
akkumulátorkészletet részeiben
is árusítjuk.

Nikkel-kadmium akku (12 V 0,2 Ah)	35 Ft
Töltőtrafó (6 V 20 mA)	80 Ft
Töltőtrafó-tok	5 Ft

AZ

 HÍREI

Magnósok figyelem!

Különleges felvételeknél – amikor a felvenni kívánt információ hosszan kell várakozni, vagy ha a felvételt gyakran szakítják meg hosszabb-rövidebb szünetek – nélkülözhetetlen segítőtárs a **hanggal működtethető, nagy érzékenységgel indító kapcsoló**, szaknyelven a kapcsoló-erősítő vagy hangrelé. A kapcsoló alkalmazásával röpít készítésekor, „természetbeni” hangfelvételtör – (pl. madárhang, mennydörgés, stb.) – nyelv tanulása esetén sok-sok méter magnetofonszalagot takaríthatunk meg. A készülék előnye még, hogy elmarad a magnetofon kézi kapcsolgatása, – amellyel az esetek többségében nem is sikerül kellő időben az indítás. Nem hany-

goltható el az sem, hogy a tranzistoros, telepes-hálózati magnók jórésznél felvétélkészítés esetén a „pillanat áll” helyzetben csak az erősítő kap feszültséget, a motor nem. Így ha (automatikusan) csak akkor kapcsolunk felvétele, amikor a felvenni kívánt hang megszólal (pl. a madár hangja) csökken a magnó üresjárása, jelentős elektromos energiát (telepet) takarítunk meg, s egyúttal kíméljük a magnó lelkét, a motort.

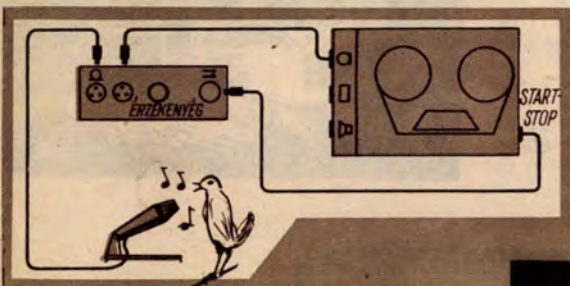
A BERENDEZÉS MŰKÖDÉSI ELVE

A mikrofonból (esetleg erősítőről vagy demodulátorról) jövő jelet egyidőben kapja meg a kapcsoló készülék és – rajta keresztül változtatás

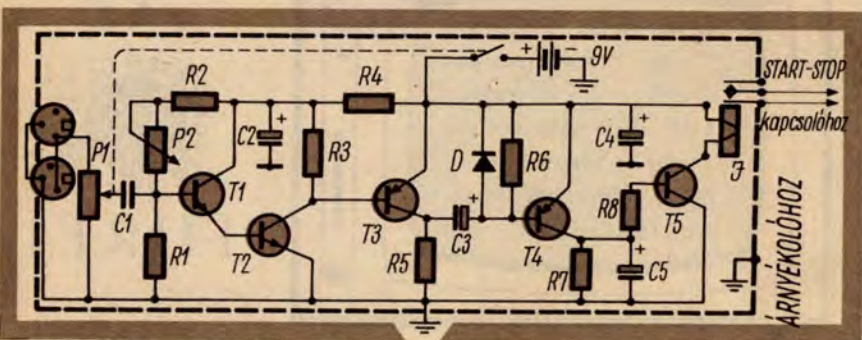
nélkül – a felvételt készítő magnetofon (1. ábra). A kapcsoló-erősítő tulajdonképpen nem más mint egy szabályozható érzékenységgel erősítő, amely a bejövő hangfrekvenciás jel hatására a kimenő egyenszint megváltoztatásával Jelfogót működtet. A jelfogó indítja a magnetofont.

MŰSZAKI LEÍRÁS

A kapcsoló-erősítő öt-tranzistoros. Közülük három NPN, kettő pedig PNP típusú. Az első tranzistor feladata az impedancia illesztés. A berendezésre így az 1 Mohm érzékenységgel szabályzó potencióméteren keresztül, valamint a 100 nF-os csatoló kondenzátoron át tetszőleges impedanciájú mikrofon kapcsolható. Ez a bemenet egyébként szabályozás nélkül átmenő csatlakozásként is szolgál a felvételt rögzítő magnetofon felé. Így lehetséges az, hogy a mikrofon egyidejűleg a kapcsolót és a magnetofont is ellátja a szükséges hangfrekvenciás jellel. A második tranzistor az elsővel galvanikus csatlakozásban van s a felerősített jelet a harmadik tranzistornak ugyancsak direkt csatlakozás útján szolgáltatja. A harmadik tranzistor kollektoráról a 10-mikrofar-

1

2

dos kondenzátoron keresztül levett nagyszintű hangfrekvenciás jelet az AO 1160-as dióda egyenirányítja. Ettől kezdve a berendezés csak egyenszint változásokkal dolgozik. A demodulálás után kapott változó egyenszintet a negyedik tranzisztor tovább erősíti. A kollektor-körében levő 22 Kohmos munkaellenállásról a változó egyenszint – galvanikus csatlósítás útján – az utolsó (kapcsoló) tranzisztor bázisára kerül.

A bázisfeszültség megváltoztatása esetén a tranzisztor körében nagyobb áram folyik és a munkaellenállásként bekötött jelfogó meghűz. A jelfogó összezárt érintkezői a csatlakozó vezetéken át a felvételre előkészített, de a „pillanat állj” (vagy „start-stopp”) kapcsoló megszakításával üzembe helyezik. A felvétel tehát megindul, s mind addig tart, amíg a berendezés hangfrekvenciás jelet kap. Ahogy a bejövő jel megszűnik, a jelfogó elenged és a felvétel leáll. A leírás alapján elképzelhető, hogy a kapcsoló-erősítő egy másodperc tört részéig tartó, pillanatnyi, de kellő erősségű zajra is bekapcsol. Ezen segít a C5 10-mikrofarádos kondenzátor, amely a T4-es tranzisztor kollektorköri ellenállásával párhuzamos, ezért a jelfogó meghúzása csak a kondenzátor feltöltődése után, mintegy negyed másodperc alatt következik be. Kikapcsoláskor a késleltetés a bekapcsolási időnek többszöröse, kb. 2–4 másodperc. A be- és kikapcsolási késleltetési idő közötti különbség oka az, hogy a C5 jelű elkő jóval rövidebb idő alatt töltődik fel, mint amennyi idő alatt a 22-kohmon, a 10-kohmon és a T5 tranzisztor bázisemitterén át kiscsül. A kis berendezés tehát

valósággal gondolkodik, az utolsó szó elhangzása után még vár, hogy kikapcsoljon-e vagy újabb szöveg következik. (A be- és kikapcsolási késleltetés szükség szerint a C5 kondenzátor értékének megfelelő változtatásával módosítható.)

OSZBEALLÍTÁS

Az alkatrészek elhelyezése tetszőleges lehet, de a készüléket mindenképp árnyékolni kell. Árnyékolás az a legcélszerűbb megoldás, ha a berendezés fémházát földpont-ra, azaz negatív feszültségre kapcsoljuk. Az áramforrás két 4,5 V-os laposelem. Kapcsolóként a logaritmikus potenció-

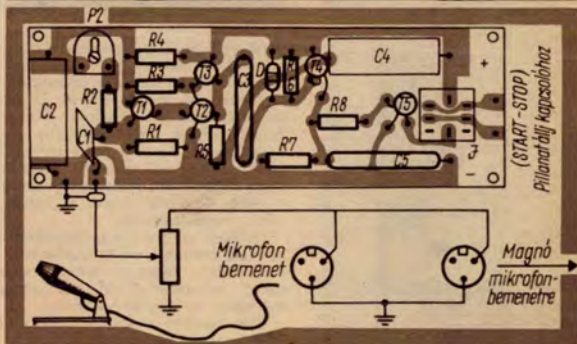
méter kapcsolóját használjuk fel.

A készülék megépítése után – de még a végleges üzembehelyezés előtt – a következő beállítások kell elvégezni: Kapcsoljuk a telepet az áramkörre, majd a T3 tranzisztor kollektorkörére és a földpontra lépünk rá feszültségmérővel. Ezután a P2 (1 Mohmos) trimmer-potenciómétert csavarjuk át olyan állásba, hogy a feszültségmérő kb. fél telepfeszültséget mutasson. A trimmer-potenciómétert ebben a helyzetben rögzítsük. Ezzel a berendezés üzemkész.

VÁSÁRHELYI PÉTER

ANYAGJEGYZÉK:

T1, T2, T5 = BFY 34, T3, T4 = OC 1044, D = OA 1160, C1 = 100 nF, C2, C4 = 100 μ F, C3, C5 = 10 μ F, R1 = 270 k, R2 = 50 k, R3 = 22 k, R4 = 1 k, R5 = 4,7 k, R6 = 33 k, R7 = 22 k, R8 = 10 k, P1 = 1 M Ω -os potméter, P2 = 1 M Ω -os trimmer potméter J = EM 180 Ω / 6 V.

1

2

Pasztaszobrász

Aligha kell a barkácsolóknak az Epokittet, – a kétalkotós műanyag ragasztót bemutatni. Sokoldalú – például dekorációs célokra – felhasználásáról ötletparádénkban is sok jó javaslatot tettünk közzé. De közöttük is új az angol DIY-Magazinban megjelent mód, a pasztaszobrászatra hasznosítás. Ha a két alkotóanyagot az előírt arányban összekeverjük és hegyikréta porral „dúsítjuk” (az arány = 1 súlyrész összekevert Epokitt masszához 0,5–1 súlyrész hegyikréta), kevésbé folyós, „megálló” pasztát kapunk. Ha ezt tortadísztó „injekciós tübe”, vagy kiürült és fenekének levágása után kitisztított fogpasztás tubusba töltjük, – a tü, illetve a tubus száján kinyomott pasztahurkákkal írhatunk, rajzolhatunk.

Például a huzalszobrászathoz hasonlóan, figurákat, amilyen az 1. ábránkon látható antik autócscsa. Az alap síma, de nem csiszolt felületű deszkalap, rétegelt lemez, vagy műanyag tábla. Először elütő színű puha színesceruzával felrajzoljuk rá a kép körvonalait, majd azokra nyomjuk a paszta-hurkákat.

(Az Epokitt eltávolíthatatlanul beleköt majd az injekciós ceruzába, ezért csak kiáregedett tortadísztót használjunk. Még jobb a végén fel-

4

zat - Epokittel

vágott fogasztás-tubus, amit $\frac{2}{3}$ részben töltünk csak meg, hogy a vágott végét visszahajtva, le is zárhassuk.)

Ha megszáradt a „rajz”, az alappal együtt fessük át, – példánkban fekete lakkfestékkel (2).

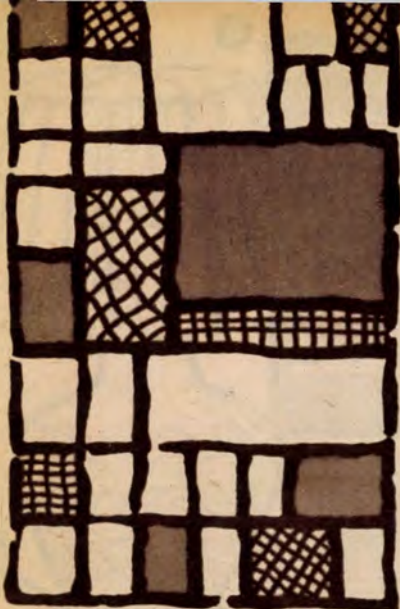
Ha az is megszáradt, vászondarabkából, vattából és színórból készítsünk rongypárnát, „tupfolt” s azt elütő – példánkhoz sárga, vagy arany – színű festékbe mártsuk, majd a kiálló, kemény epokitt-hurkák felületét így befestjük (3).

Lényegében kész is a munka, a festék száradása után a domborkép felra akasztható. De a mintát nemcsak sík, hanem domború felületre – például vázára, lámpára – is felhordhatjuk így (4).

De nemcsak alapra nyomott, hanem önálló rácsszerkezetet is készíthetünk így. Ahhoz alapként selyempapírt fektessünk sima felületre, s arra nyomjuk minél több kereszteléssel az epokittet. Egyes négyzetekbe, háromszögekbe szorítsunk színes műanyag lapocskákat. Megszáradás után fessük be a rácsot lakkal (5).

Ha vastagabb vonalokból, nagyobb művet készítünk, beöntő gumilabdacsot, vagy fogasztás tubus kupakjával, mint csőrrel ellátott

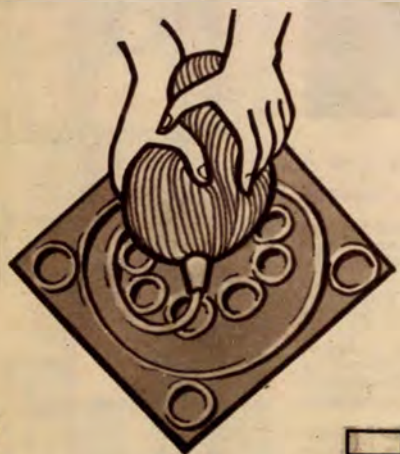

5

öreg gumilabdát, műanyag flakont stb., használunk szerzőnként (6). Egyszerre több tárgyat készítsünk, így jobban hasznosíthatjuk a később esetleg beduguló szerzőt.

Az epokitt egyébként eleve színezhető is, ha a hegyikréta mellett színes porfestéket is adagolunk bele. De mert összekeverésük nehéz, számoljunk a hurkák csíkos, „absztrakt” színeződésével.

—s-f.

6

A Budapesti Őszi vásár keretében 1969. szept. 5–15-e között a városligeti 26-os (csehszlovák) pavilonban rendezték meg az idei Barkács kiállítást.

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség és a Magyar Úttörők Szövetsége összevont kiállításon szakköri munkákat és termékeket mutatott be.

A kiállításon szerepeltek – többek között – a II. ker. „Rózsa Ferenc Úttörőház” szakköri munkái, a Békéscsabai „Kállai Éva Úttörőház” szakköri munkái, Vas és Borsod megyei úttörők szakköri munkái, a Csepeli úttörők szakköri munkái. Ezenkívül kisdobosok mesesarkot láthattak. Ezenkívül az újpesti úttörőház „a jövő technikája” szakkör munkáit mutatták be.

A KISZ KB és Úttörőszövetség mellett nagy bemutatót tartott az Ezermester és Úttörőbolt Vállalat, az Expressz Ifjúsági és Diák utazási iroda, az Ifjúsági Lapkiadó V. (lapunk kiadója) is.

Az idén a kereskedelem, s az ipar, így pl. a Triál, a Keravill, a Vas-és Edénybolt, a Vegyianyag Nagykereskedelmi V., a BUDALAKK, az AKV, az APISZ, a Debreceni Motorszerelő Ktsz barkácműhelye stb. is bemutatja az ezermestereket érdeklő áruit, készítményeit.

Az EM korábbi teljes és hibátlan évfolyamait (1957-től) megvételre keresi NAVRATIL MIKLÓS.

Címe: HOSTEL YARINGA A 19.
WHYALLA NORTH 5600.
SOUTH AUSTRALIA

A VASÉRT központjában augusztus 28-án ünnepélyesen adták át a díjakat az EZERMESTER-VASÉRT szerzőpályázat nyerteseinek. A díjátadásról –, amelyen bemutatták az új magyar barkács szerzőgépet is – a rádió és az MTI is beszámolt.

Sebnitzben (NDK) befejezésükhöz közelednek az új, fokozat nélkül változtatható fordulatszámú MULTIMAX fűrészpisztoly üzemi próbái. Jövőre már nálunk is kapható lesz.

VÉDŐRUGÓ ZSEBLÁMPÁRA. Estébe nyúló kirándulás, túra alkalmával megvédhetjük zseblámpánk üvegét – a leeséskor, eldőléskor bekövetkező ütésveszélyétől – ha a lámpátokra öreg sezlonrugót erősítünk.

BILLENTHETŐ HULLADÉKGYŰJTŐ. A munkaasztalon keletkezett hulladék félcollos (12 mm vastag) deszkából összeállított ládába seperhető. A láda két oldalába (alulra) enyvezett facsapok kis bakokra támaszkodnak, azok részeiben elfordulhatnak. Az előre billentett láda kidőlését az asztal lapja alá enyvezett facsap, vagy a lap élébe hajtott ablakfélfordító (kallantyű) akadályozza meg.

SZERELŐVAS HELYETT. Az autók egyik legfárasztóbb munkája a gumi defekt javítás utáni visszahelyezése az abroncsra. A szerelővasakkal való küszködés helyett készítsünk kb. 4x8 cm-es lécekből kétkarú emelőt, amellyel – az egyik végét a garázs falára erősített léce alá téve – erő kifejtés nélkül nyomhatjuk helyére a gumiabroncsot.

ÚJ SAROK A CIPŐN. Cipőinknek leggyorsabban a sarkai kopnak el, s a csámpás cipők látványának is csúnyák, meg bennük a járás is kellemetlen. Vegyük le a megkopott sarkokat, gumiból vagy műanyagból vágjunk ki újakat, kenjük be ragasztóval (epokitt, technokol stb.), s illesszük helyükre. Hogy a ragasztás tökéletes legyen, faragjunk a cipők sarkába illő fatömböket, s száradásig csavaros szorítóval a kettőt fogjuk össze.

PÁNTSZERELŐ – ZÁRVÉSŐ

A B C

Sok bosszúságot okoz, ha az ajtó nyikorog, nem fekszik hézagmentesen a tokjára, alig zárható, a kilincs vagy a zár nyelve ütközik. Ezek a hibák a régi építésű lakások ajtajainál a sok évi használat után talán elfogadhatók. (Annál kevésbé az új lakásokban, pedig ott is akad bőven ilyesmi.) De akár új a lakás, akár régi, a hibát mielőbb meg kell szüntetni.

Nos, nem kell mindjárt mesteremberért szöladnunk, mert a fenti hibák kijavítása csak időt, egy kis kezűgyességet és esetleg néhány forintnyi kiadást igényel.

A régi ajtó az évek múltával megereszkedik „lelóg”, ill. vetemedik (1. ábra), amit rendszerint a felső pánt kilazulása, vagy az időjárás miatti hő- és nedvesség ingadozás idéz elő.

Mielőtt ajtónk megjavításához kezdenénk, egyértelműen derítsük fel a hiba, vagy a hibák okát. Egyrészt, hogy munkánk csak a tényleges hiba kijavítására korlátozódjék, másrészt nehogy felületes megállapításunkkal növeljük a hibák számát.

Miután meghatároztuk, hogy ajtónk melyik részét kell javítanunk, az ajtót leemeljük. A műveletet a 2. és 3. ábránk szemlélteti.

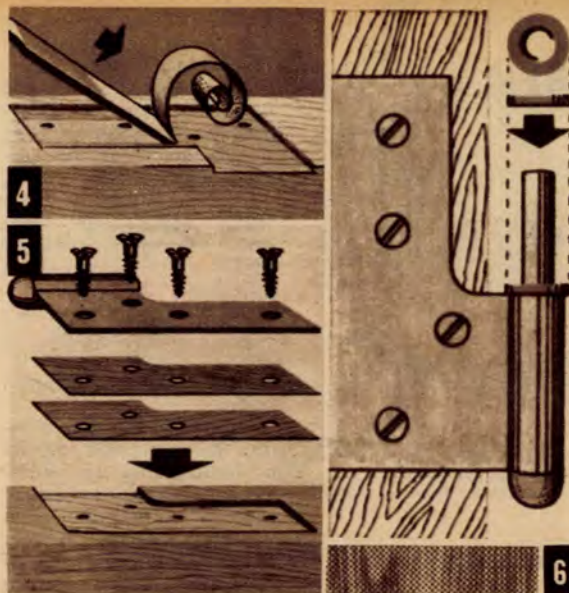
Ha azt állapítottuk meg, hogy a felső pánt teljes kilazulása, vagy az

ajtó nagyobb mértékű deformálódása okozott „lelógást”, a felső pántot az ajtó tokjáról le vesszük, s a pánt fészket a lelógás mértékétől függően mélyebbre vessük (4. ábra). (A mélyítésnek határt szabhat a tok vastagságával) Ha a levésés nem elég, az alsó pántot is le vesszük, s annak helyére a pánt alakjához igazodó, megfelelő vastagságú alátétet teszünk. Ha csak a facsavarok kilazulása okozza a lelógást, ne kísérletezzünk nagyobb méretű facsavarokkal. A kilazult furatokat a csavar 2-2,5-szeresére fúrjuk fel, s a furatokba enyvezett, szorosan illeszkedő facsapokat dugunk. Megszáradásuk után ismét helyükre tehetjük az ajtópántokat.

A kevésbé megereszkedett ajtót a pántok csapjaira húzott alátétekkel is megemelhetjük (6. ábra). Időnként olajozzuk is meg a csapokat. Mázolás után a pántok csapjaihoz beszívárgott, s ott beszáradt olajfeszteket hígítóval távolítsuk el, mert az is akadályozza az ajtó könnyed, zajtalan mozgását.

Az erősen deformálódott, lógó, illetve elírányban elhúzódtott ajtót gyalulással is helyre hozhatjuk. Az ajtó tokba illeszkedő alsó és felső, de elentétes „sarkú” éleit legyaluljuk. De csak óvatosan, mert ha túl sokat forgácsolunk le, hézag

keletkezik, ami szükségte-
len, de különösen télen
káros légáramlatot okoz.

AJTÓZÁR CSERÉJE

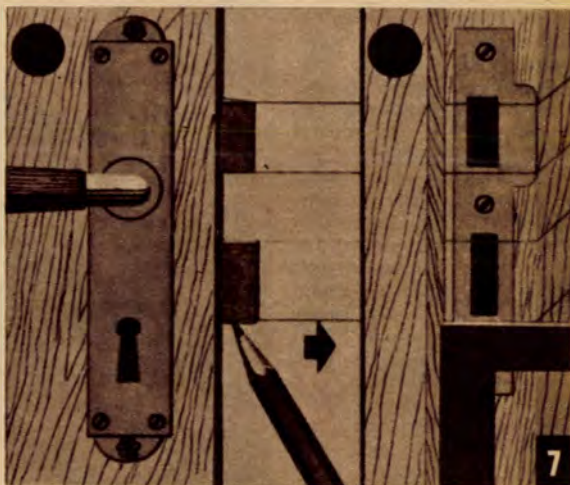
esetén, vagy ha kétszár-
nyú ajtónk van, s annak
mindkét szárnya elhúzó-
dott, s amiatt kell a záró-
lemezt áthelyezni (hogy a
kilincs nyelve és a zár re-
tesze akadás mentesen il-
leszkedjen, és az ajtó biz-
tonságosan zárható legyen
kilincsrre és kulcsra is egy-
aránt) a következő a te-
endő:

Zár cseréjekor az ajtó
zársüllyesztékébe tegyük
be az új vagy javított
zárát, hogy a kulcs jól
zár-e, nem akad-e, majd
a mozgó alkatrészeket
olajozzuk be. Ezután a zár
reteszét – a kulcsot két-
szer ráfordítva – kitoljuk

(vagyis zárunk). Az ajtót a
tokhoz egészen közelre
hajtsuk be (ha kétszár-
nyú, úgy a másik szárny-
hoz), majd arról a 7. áb-
ra szerint derékszöggel

átjelöljük a kilincs nyel-
vének, illetve a zár rete-
szének helyét. Ha kell, fa-
vívővel bővítjük a fészket.
Ha az nem szükséges,
akkor a zárólemez
hajtsuk végre az átjelöl-
ést. A zárólemez pontos
beállítását ne hamarkod-
juk el. A művelet nemcsak
függőleges, hanem oldal-
irányú illesztést is igényel.
Ha azzal is végeztünk,
a zárólemezt rögzítjük, s ha
még mindig akad, vagy
szorul a kilincs nyelve
(vagy a zár retesze), la-
pos reszelővel utána iga-
zítunk. A szükséges iga-
zítás helyének meghatá-
rozásához a kilincs nyel-
vét és a zár reteszét köny-
nyen letisztítható pasztá-
val (pl. fehér temperával,
vagy fogpasztával) vék-
nyan bekenjük. Zárásnál a
„lehúzott” paszta jelzi,
hogy a nyelv és a retesz
hol érintkezik a záróle-
mezzel, ott kell tehát re-
szelővel kissé „bővíté-
nünk”.

(MK.)

a májusi-júniusi „Ezerester” tv-adások barkócs-versenyén Szeifert Mihály. A feltűnően sok ötlet megvalósítóját szerkesztőségünk 450,- Ft-os vásárlási utalvánnyal díjazta. Két, a TRABANT-tulajdonosokat érdeklő ötletének leírását közöljük most.

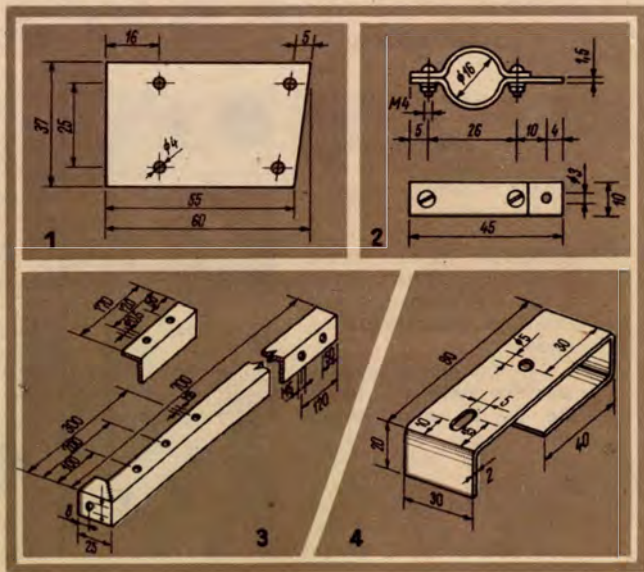
TOLATÓFÉNY TRABANTHOZ

Esti tolatáskor szinte nélkülözhetetlen, de nappal is fontos a hátramenetet jelző fehér fényű tolatólámpa. Ez kevés munkával a Trabantokra is felszerelhető, melyhez csupán egy Pannónia motorkerékpár lábfékkapcsoló vásárlása szükséges. Az 1. ábra szerinti felfogólemezt alumíniumból készítjük el és ferde élét a gégecsövet rögzítő négyzetes keresztmetszetű elem pereméhez illesztjük. A furatokat átjelöljük és azokat a peremen is elkészítjük. A lemez felcsavarozása után bejelöljük a perem szélét, majd 2 mm ráhagyással lehajlítjuk. (Vigyázzunk, a hajlítás nem teljesen derékszögű.) A másik két furatba a fékkapcsolót rögzítjük. Ezután elkészítjük a 2. ábra szerinti bilincset (alumínium lemezből), azt a

sebességváltó-karra rögzítjük. A fékkapcsoló karját és a bilincsen levő furatot úgy kötjük össze

rugóval, hogy csak a hátramenet kapcsolásakor húzzon meg, ami legcélszerűbben több rugó összekapcsolásával érhető el. A rugók a 3. és 4. sebességben láncszerűen behajolnak, az 1., 2. sebességben viszont lazán egyenesben vannak. Feszített állapot csak a hátramenetben következik be. A kapcsoló, mivel eleve hasonló célra készült, a legmostohább körülményeket is üzembiztosan „elviseli”.

A legegyszerűbb villamos bekötési mód az, ha a fékkapcsoló két érintkezőjére párhuzamosan rákötjük a tolatókapcsoló vezetékét. Ekkor tolatásnál a féklámpa 2×15 W fényereje világít. Ha a vezetékösszekötő kapcsok közül a bal oldali szélsőt egy izzón keresztül letesszük, kontrollámpát ka-

punk. Így ellenőrizhető a fékkapcsoló és a tolatókapcsoló kifogástalan működése. A kontrol-lámpa 6 V-os legyen, teljesítménye tetszőleges.

Ha fehérfényű tolató-lámpát kívánunk használni, külön kis lámpákat erősítünk a hátsó indexféklámpa tömbökbe (de legalább a bal oldaliba) – s azt külön szállal vezetkezzük – a féklámpák biztosítékához kapcsolva.

PÓTTARTÁLY RÖGZÍTŐ

A tartalék benzintartály tőrán biztonságérzetet ad. A tartalék kanna vizont nagy helyet foglal a poggyásztérben. De még a Trabant Limousine típusnál is lehetőség van egy 10 l-es benzinkanna célszerű elhelyezésére. A jobb hátsó kerék mögötti mélyedésben kényelmesen elhelyezhető a kanna, csak rögzítéséről kell gondoskodni. A rögzítő rúd a 3. ábrán látható. Anyaga

20×20×3-as szögvas (vagy 1,5 mm-es vasle-

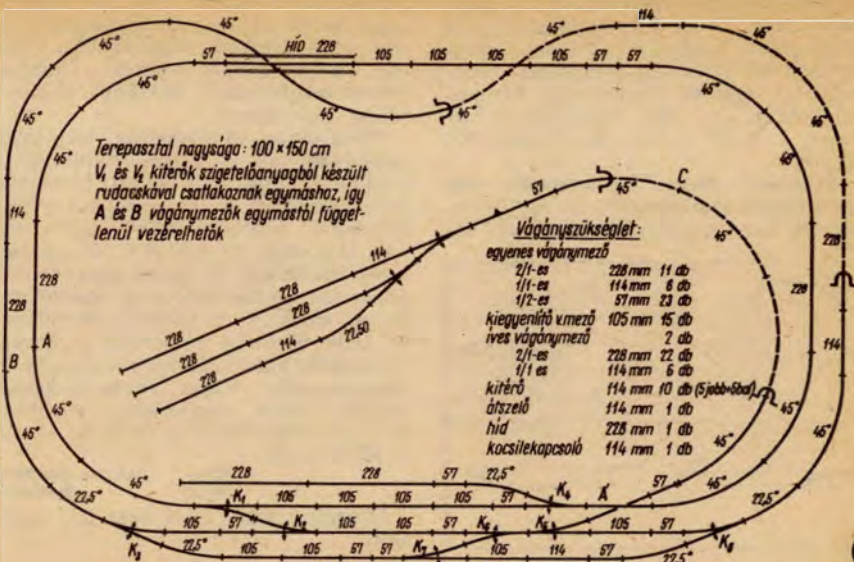

mezcsík) derékszögben meghajlítva. A szár rövidebb részét egy anyával, a hátsó világítótestet rögzítő csavarhoz erősítjük. A kerék felé benyúló résszel közrefogjuk a merevítő bordát. Ide esetleg egy kis fabetétet is beépíthetünk. A kanna fülét a 4. ábrán látható lemezzel rögzítjük a merevítőhöz. Az érintkező elemek közé tegyünk szivacsdarabkákat, hogy fé-

mes érintkezéskor azok ne nyikorogjanak. A furatokba tett sasszeget ne feszítsük szét, hanem kic-súszás ellen szigetelőszalaggal kössük át.

A megfelelő beállítás után az alapkárpiton bejelöljük a kanna helyét és köréje szivacsból vagy textíliából 3–5 cm magas „küszöböt” készítünk. Ezzel megakadályozzuk a kanna aljának a csúszkálását is.

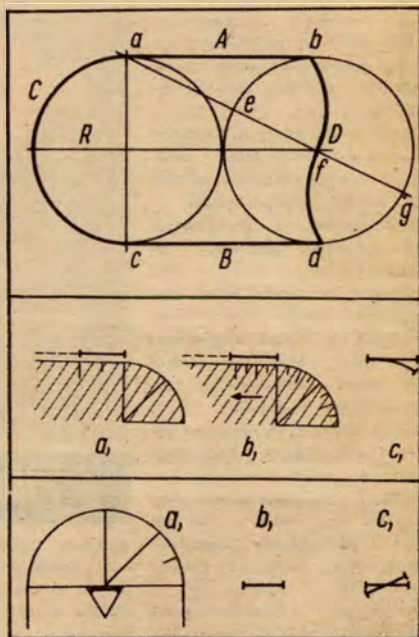

mutassa. Az íves vágány szükséges hosszát a sablonnal megrajzoljuk, majd a sablont tovább forgatva folytatjuk – felváltva és szükség szerint – az egyenes vagy íves sínek „lefejtését”.

KITÉRŐ SZERKEZTÉSE

A TT kitérő egy 114 mm hosszú egyenes és egy 22,5°-os íves vágánymezőből áll. Ennek megfelelően a sablonnal lemérjük a 114 mm-es egyenes vágányszakaszt (4/a ábra), majd annak meghosszabbított vonala irányában a sablont annyira toljuk el, hogy az íves vágánymező kezdete a sablonnal egybeesék a megrajzolt egyenes vágányszakasz végével (4/b ábra) és a sablon mentén megrajzoljuk a 22,5°-os ívet (4/c ábra).

Átszelő szerkesztése: az egymásra 22,5°-os szöget bezáró két 114 mm-es vágánymezőt a következők szerint rajzoljuk meg. A sablont – közepén kivágott (vonalkázott) részével – ráhelyezzük az átszelő egyenes szakaszra (5/a ábra) és a kívánt oldalon (a sablont szögmérőként használva) megjelöljük a 22,5°-os szöget. Ezután a sablon levéve, az átszelő már megrajzolt

egyenes szakaszának közepe és a megjelölt pont között egy egyenest húzunk (5/b ábra). Ezután a sablonnal meghatározzuk az átszelő vágányrész hosszát, az egyenes vágánymező közepétől jobbra és balra bejelöljük az 57 mm-t, s a két pontot összekötjük (5/c ábra).

S-kanyar, illetve hullámvonalú vágánymezők szerkesztése: a már megrajzolt íves vágányszakaszra úgy he-

lyezzük rá a sablon alsó „D” részét, hogy annak „f” pontja egybeessen az íves vágányszakasz végével (6/a. ábra). Ezután az „f” ponttól a sablon mellett meghúzzuk a szükséges vágányhosszt. (6/b. ábra).

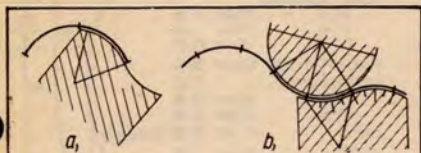
Párhuzamos vágánymezők távolsága egymástól (pl. a kitérők csatlakozási módjától) függ. Két kitérő közvetlen csatlakozásánál a két párhuzamos vágánymező középvonalának egymástól való távolsága 44 mm (7/a. ábra). Ha a két kitérőt egy 57 mm-es egyenes vágánymező közébeiktatásával csatlakoztatjuk, akkor ez a távolság 66 mm-re nő (7/b. ábra). A sablonnal pontosan megrajzolt kitérőknél ez a távolság a vágánymezők között automatikusan adódik. Ennek ellenőrzésére a sablonon a két távolságot (a 44 és 66 mm-t) is feltüntetjük.

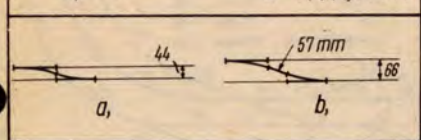
MAJOR ZOLTÁN
Budapest

Ötletdíja 300,- Ft-os vásárlási utalvány.

6

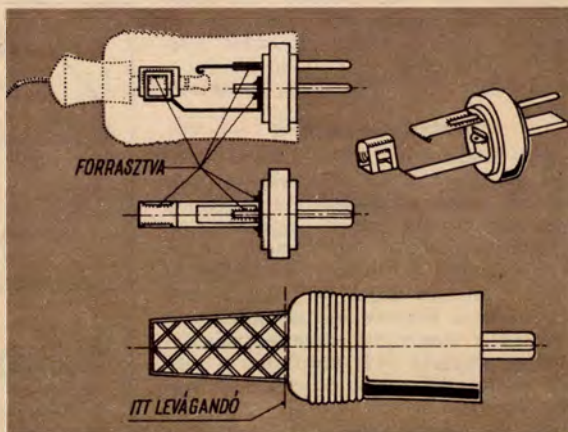

7

A csatlakozó lehetővé teszi, hogy magnetofonhoz, vagy nagyteljesítményű táskarádióhoz miniatűr fülhallgatót kapcsolhassunk. Így az adott készüléket – mivel a beépített csatlakozó leválasztós rendszerű – a környezetünk zavarása nélkül hallgathatjuk. A csatlakozóhoz a póthangszórók tucheljét használjuk fel (15,30 Ft).

Először a tuchel külső műanyagburkolatát levesszük és levágjuk a rácsos nyúlványát éles késsel. Vékony rézlemezből (pl. lapos zseblámpaelem rézkivezetője) kivágunk 15×15 mm-es darabot. A rézlemez végét 1 mm sugarú ívben meghajlítjuk, majd a miniatűr fülhallgató csatlakozójához forrasztjuk úgy, hogy a hajlított réz a fülhallgató „hornyolt” szakaszára essen. A másik érintkezőhöz rézlemezéből a fülhallgató csatlakozójának megfelelő átmérőjű csövet hajlítunk (japán miniatűr hall-

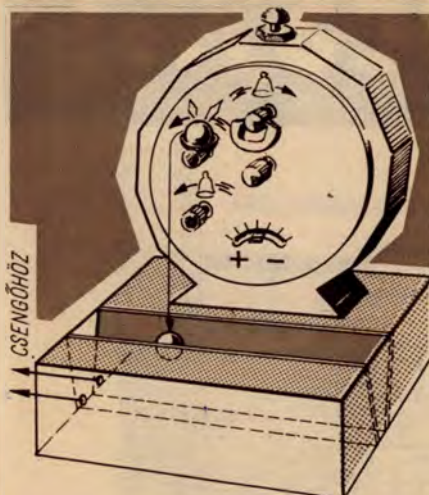
Miniatűr hallgató-csatlakozó

gatóhoz golyóstollbetétből 6 mm hosszú darabot levágunk) és azt a tuchel másik kivezetéséhez forrasztjuk. A tuchel e kivezetése szegecseléssel rögzített, de a jobb érintkezés érdekében a szegecselést erősítsük meg forrasztással.

KUMMERT JÓZSEF
Szentendre

Ötletdíja 80,- Ft-os vásárlási utalvány

Folyton csengő ébresztő

Ébresztőóránk felhúzójára kanálszerű tartót készítünk, s abba acélgolyót (csapágygolyót) helyezünk. A kívánt időpontban beállított óra berregni kezd, a csörgőgörgő felhúzója elfordul és a kanálból a vasgolyó rásik a két, törpefeszültségű érintkező feléltre. A golyó, mint a csengő nyomógombja működésbe hozza a villanycsengőt, ami addig működik, míg a villásdugót ki nem húzzuk a csengőredukortól vezetett 9 V-os fali csatlakozóból. A biztos ébresztés érdekében a készüléket úgy helyezük el, hogy az ágyból ne legyen elérhető.

Hozzávalók: 1 db villanycsengő, 1 db reduktor, 2 db érintkező lemez, 1 db 5–15 mm átmérőjű acélgolyó, megfelelő hosszúságú vezeték, 1 db 100×100 mm-es műanyag doboz, a reduktor részére.

SZÉLESY BÉLA
Nagykóta

Ötletdíja 50,- Ft-os vásárlási utalvány.

KÍSÉRLETI PANEL

Az Ezerester 69/6. számában a „Húszon innen” című cikkben megjelent nyomtatott „vári-sasszi” adta az ötletet kísérleti panelom elkészítéséhez, mivel az eredeti „vári-sasszi” alkalmazása esetén egy bonyolultabb kapcsolás felépítéséhez igen sok csik szükséges.

Kísérleti panelomhoz a nyomtatott áramkör méretvágása után kilenc sorban egymástól 1 cm-re 3 mm átmérőjű lyukakat fúrtam, amelyekbe csőszegcesket erősítettem. Munkám megkönnyítése céljából rossz potméter tengelyéből készítettem el a szegcesrögzítő szerszámot.

A következő munkafolyamat a rézfólia kivágása, vagy maratása a 2-es ábrán látható módon. A „csikok” felszabdolására elértem, hogy aránylag kis panelra, bekötő huzal alkalmazása nélkül, bonyolult

kapcsolások is építhetők. A csőszegcesek a fólia „stabilizálása” miatt szükségesek. Különben a sok forrasztgatás miatt a fólia idők folyamán le-

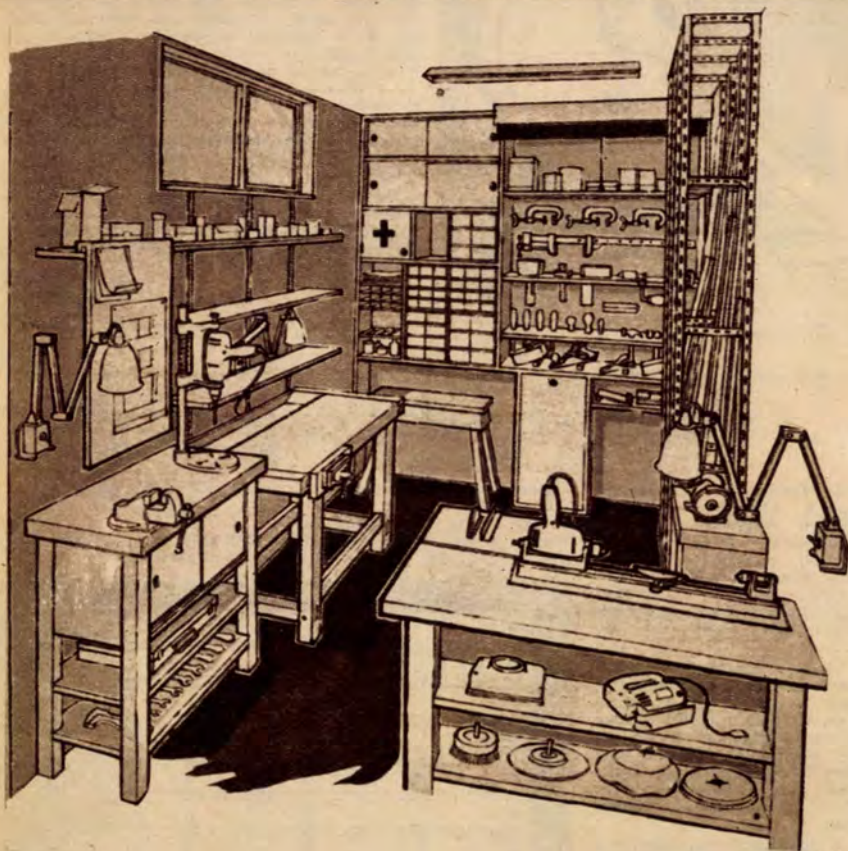
válna. Természetesen a nyomtatott panellel nem rendelkeznek a fóliát huzallal is pótolhatják.

KOVÁCS JÁNOS
Pétervárosa

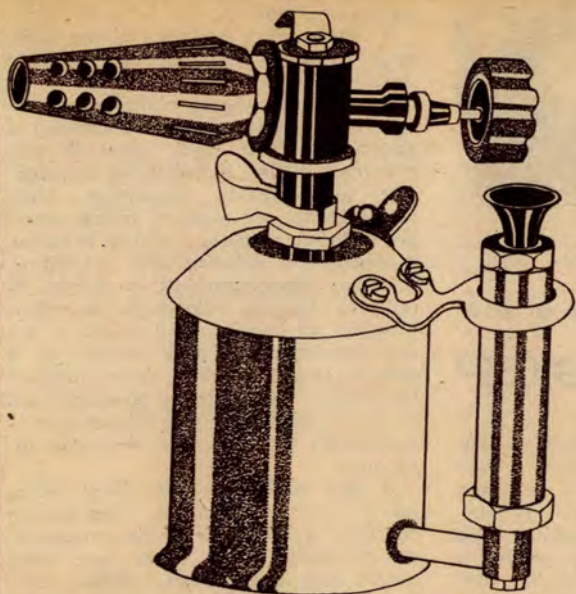
Ötletdíja 60,- Ft-os vásárlási utalvány.

ÉRDEMES...!

... IGENYBEVENNI A BELKERESKEDELMI KÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT SZOLGÁLTATÁSAIT. LAKÁSÁBAN ÉS A HAZ KÖRÜL SZINTE MINDEN MUNKÁT MAGA VÉGEZHET KÖLCSÖNBE VETT GÉPEKEL, ESZKÖZÖKKEL.

BÉRELHETŐ:

Parkettesizoló és parkettapológép. Bpest, VII., Dob u. 2.

Telefon: 227-748.

••

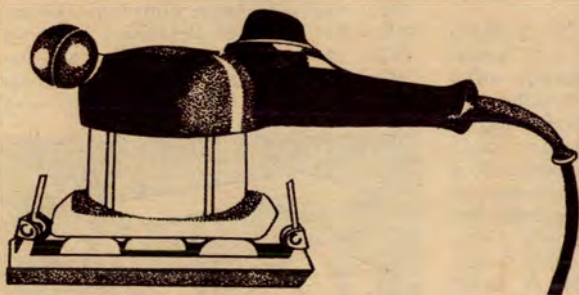
Villany táska- és láb-hajtásos varrógép minden boltunkban.

••

Barkácsológépek és kéziszerszámok. Bpest, VII., Dohány u. 71.

Telefon: 410-308.

••

Háztartási gépek, mosógép, centrifuga-, por-szívó, parkettkeféléő, magnetofon, táskarádió, lemezjátsszó, filmfelvevő és vetítő, írógép minden boltunkban.

••

Boltjaink Budapest minden kerületében, vidéken a megye székhelyeken.

••

Címek a távbeszélőkönyvben. (-)

Cipőtisztító ●●●●●

●●●● KISGÉP

Sok háztartásban a házi munkák nagy részét már gépek „végzik”. Miért ne lehetne a sokak számára kellemetlen cipőtisztítást is gépesíteni? A megoldás nem is olyan bonyolult. Bárki elkészítheti saját cipőtisztító gépét, ha nem sajnálja a vele járó munkát (ami később bőven „megtéru”), s áldoz e célra néhány forintot is.

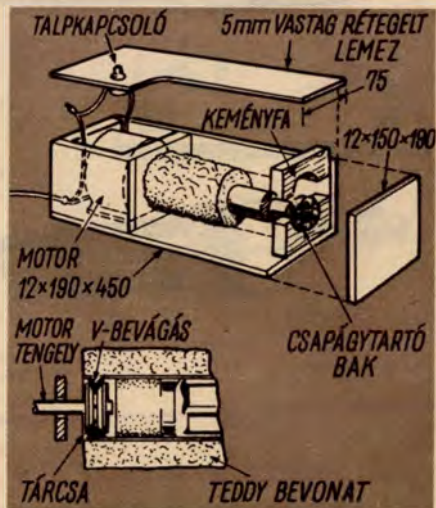
A gép lelke egy kis 220 V/50–80 W-os kétfázisú villanymotor (pl. lemezjátszó vagy magnetofonmotor), valamint az azzal meghajtott festőhenger, az ún. Teddy-henger. Először vágjuk ki 12 mm vastag puhafa deszkából, vagy 6 mm vastag rétegelt lemezből a doboz alkotóelemeit, s valamennyit csiszoljuk simára. A csapágytartó-bak $18 \times 100 \times 100$ mm-es keményfa tömb, közepén akkora nyílással, mint a golyóscsapágy külső átmérője. A bakot közepén – vízszintesen – fűrészljük ketté.

Következik a henger átalakítása. Vegyük ki belőle a huzaltengelyt, jobb oldali végébe erősítsünk keményfa hengert, amelynek végét előzőleg 15 mm hosszra 15 mm átmérőre esztergáljuk. A kialakított csapra ráütjük a 15 mm nyílásátmérőjű golyóscsapágyat. A fényesítő henger másik vége csatlakozik a motortengelyhez. A motortengelyre szorítsunk a henger belső átmérőjénél 1–2 mm-rel kisebb átmérőjű, lehetőleg V-bevágású tárcsát. A tárcsára tegyünk lágy gumicsíkot és úgy

szorítsuk a hengerbe. Ez képezi a tengelykapcsolatot.

A motort saját csavarjaival (ha van), vagy bilincsel rögzítsük az elválasztó deszkalaphoz, vagy az alaplaphoz. Az alaplap másik végére alulról csavarozzuk fel sülyesztettfejű facsavarokkal a tartóbak alsó darabját, fektessük bele a csapágyat, és a bak felső darabjának facsavarokkal leszorítása útján rögzítsük. Ha ez megvan, felszegezhetjük a doboz oldalait. A doboz fedelére, a motor fölé talpkapcsolót szereljünk, s ehhez csatlakoztassuk a motor, illetve a kéteres villásdugó vezetékeit (nagyon jól szigetelve!!!). Végül a doboz fedelét is erősítsük helyére és a dobozt szintelen lakkal kétszer-háromszor kenjük be. A doboz alaplapja alá – az elcsúszás megakadályozására – ragasszunk puha gumból kivágott korongokat.

A cipő tisztításakor lábunkkal nyomjuk meg a talpkapcsolót, s ha ezután cipőnket a forgó hengerhez nyomjuk, az pillanatok alatt tiszta lesz. Még annyit, hogy a szigetelés, bekötés, valóban biztonságos legyen, a géphez csak akkor nyúljunk, ha a villásdugót kihúztuk a konnektorból. Egyébként ha nincs Teddy-henger, jó az autóalkatrész üzletekben kapható Skoda-Octavia olajszűrő filchüvelye (9,80) is. ■■■■■ -s-c

A nagy, bérlakások kertje a virágos sarok. De még a kertés házakban is szükséges, hogy a nyáron szabadon pompázó virágokat télire védett helyre telepíthessük. Viszont a sok cserép, a különféle kis ládikák nem illenek a modern bútorzatú lakásokba, — annál inkább a zárt verandára, a „télkert-sarokba”, a szoba egyik világos sarkába telepített kis virágos kertbe. A virágok elhelyezésének legjobb módja egy nagyobb méretű virágláda, amiben a különféle virágok jól megférnek egymással.

A virágládát természetesen magunk készítjük. Keressünk hozzá 18–20 mm vastag fenyődeszkát, s szabjunk le és állítsuk össze a négy oldalt. Viszonylag egyszerű, de mégis jó összerősítési mód a sima fogazás. Középes méretű ládához ajánlott alapméret 50×75 cm, magassága kb. 40 cm, a rendelkezésünkre álló szabad hely szerint. (Megfelelően vett láda is, amelyet csak sírára kell dolgoznunk.) A láda alja legalább 3 mm vastag műanyag lemezből legyen, azt szegezzük a keretre. Szellőzés céljából a fenéklemez négyzetdeciméterenként 1–2 helyen fúrjuk át, 5 mm átmérőjű fúróval. Sőt az aljára is feltétlenül szegezzünk néhány lécet, hogy merevítsenek s a fenék alatt is legyen levegőjárás. A ládát tartósítás céljából áztassuk 3–4%-os rézgalicoldatban, majd ha megszáradt, legalább kétszer-háromszor kenjük be csónaklakkal, vagy tetszés szerinti színű olajfestékkel. Igényesebbek kívülről színes lemezzel is beboríthatják.

A ládába — a lyukak fölé — először cserépdarabokat tegyünk, azokba 5–6 cm vastagságban homokos kavicsot, végül a ládát teljesen töltsük meg virágfölddel. A föld közé keverjük kevés TMD virágfertőtlenítő szert. A növények csoportosításakor a ládába lehetőleg azonos igényű virágok kerüljenek, (pl. szűk udvarok, és északi fekvésű lakások ablakai alá árnyékkedvelő növények valók.) „Kezdő” szobavirág kertészek a növények kiválasztásához, telepítéséhez, gondozásához útmutatót lapunk 1969/2. számában (Szobanövénylexikon) találhatnak.

A ládába telepített virágok — amint az hátó, színes borítónkon is látható — jól mutatnak, s azokat együttesen gondozhatjuk. A vízkultúrás virágok tápanyagellátására VOPIL, a földes növényekhez Fónika tápsót használ-

Virágos sarok

junk. Ha a láda szobába kerül, állítsuk vízfelfogó tálcába.

(Ajánlott irodalom: Oláh József: Akvárium, terrárium, szobakert. Táncsics kiadó, ára 9,80 Ft.)

EZERMESTER

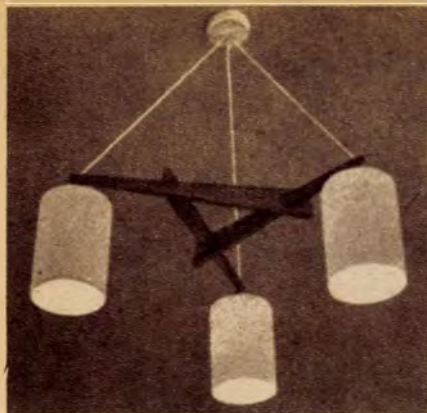
1969. 9. szám XIII. évfolyam. — Főszerkesztő: Szűcs József. — Szerkesztőség: Budapest, V., Münich Ferenc u. 15. (volt Nádor utca). Telefon: 317-324. — Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Tóth László. — Kiadóhivatal: Bp. VI., Révay u. 16. — Telefon: 116-660. Megjelenik havonta egyszer. — Terjeszti: Magyar Posta. Elfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, V., József nádor tér 1.) közvetlenül, vagy csekkbefizetési lapon (csekkszámlasszám: egyéni 61 253, közületi 61 066). — Előfizetési díj: negyed évre 7,50 Ft, fél évre 15,— Ft, egész évre 30,— Ft.

INDEX: 25 213

Közlésre alkalmatlan kéziratokat, képeket, rajzokat nem őrzünk meg és nem juttatunk vissza.

69.3004 Egyetemi Nyomda mélynyomása, Budapest

Felelős vezető: Janka Gyula igazgató

Fűzött csillár — lécből

Ötleparádénk oldalai is bizonyítják, hogy milyen nagy az érdeklődés az egyszerű, mutatós, de a saját munka révén egyéni ízlést is tükröző csillárok, világítotestek iránt. Részből ezért mutatjuk be a nálunk is ismert és ked-

velt „Popular Mechanics” folyóiratnak a miénkhez hasonló ötletparádjában megjelent nagyon egyszerű csillár-megoldást.

Lényege, hogy három keményfa lécs (valamennyi adatuk megtalálható a szemközti oldal rajzain) a 2,5 cm átmérőjű lyukakon át háromkarú világítotest-tartóvá „fűzhető” össze. A furat nyújt egy kis lehetőséget az egyéni kialakításra, mert lehet négyzet, — alapjával függőlegesen álló egyenlőoldalú háromszög, ovális, — vagy éppen téglalap-alakú is. De fontos, hogy függőleges mérete elerje a 2,5 cm-t, s ott, ahol a lyuk a legmagasabb, szélessége is a min. 1,5-öt.

Természetesen a lécek is lehetnek párhuzamos, (esetleg gömbölyített sarkú) alaprajzúak. A kis 0,6 cm-es, — a villanyvezeték átvezetésére szolgáló furat mérete csak ajánlás, annak valamivel meg kell haladnia a világítotestet tartó szigetelt vezeték átmérőjét. Ha a furat átmérője oly nagy lenne, hogy túlságosan elgyengítené a lécs falát, — hagyjuk el. Helyette 0,5 mm vastag 1x2 cm-es fém, vagy műanyag lemezt hajlítsunk félhírcs alakúra és azt csavarozzuk furat helyett a lécs oldalára két kis facsavarral. A sätetre pácolt léceken még jól is mutat a csillagó rézpapocskó. A kis csillár legszebb természetes, fa-színben, amit pácolással módosíthatunk. Hozzá vaj, vagy magyorószínű villanyvezeték használjunk. A világítotestek ne legyenek kékes színárnyalatú színűek. — Jó a sárgás, a barnás, a halványzöld és a halványrózsaszín.

Örökzöld témáink közé tartozik a szerszámok kis lakásokban elhelyezése. Fényképünk és a túldolai rajz úgyszólván mindent elmondanak róla. Előnye, hogy még a betonfalú házakban is elhelyezhető, hiszen két, — végsőségekben mindössze egy — tiplibe erősített kampó szükséges a falra akasztásához. Ha úgy adódik, könnyen máshová helyezhető, — ha távolabb — például garázsban — dolgozunk a téka mindenestől odavihető, s ott munkaszatla alá állítható, vagy falra akasztható.

(A téka egyébként régi magyar szó, falra akasztható vagy falba süllyesztett, polcos bútordarabot jelöl, amit edények, könyvek elhelyezésére használtak.)

Az egyes szerszámok részére a perforált lemezbe akasztható huzalhorgokat hajlítsunk. Legalább 3 mm vastag, lehetőleg műanyag-bevonatú lágy, vagy félkemény huzalt használjunk a horgok kialakításához. A felső, léccel védett polcon kaphatnak helyet használt konzerves üvegekben a szegék-csavarok, alul a lecsukható elejű fiókban pedig az értékesebb holmik (mikrométer, nagyító). Ha a fiókfedélre kétoldalt kofferfedél-tartó pántot is szerelünk, az vízszintes helyzetben áll meg kinyitás után, így a fiók meghosszabbítását könnyíti a ki-berakást.

A téka összeállításához csopozást, facsavarokat és esetleg erősítésként hidegenyvet használjunk. Könnyíti a szerszámok elhelyezését, ha helyüket a perforált műfa-lemezen árnyképük, vagy körvonalaik rajfestésével jeleljük meg. Ha körvonalat feljelünk fel, az

markánsan üssön el színével az alapétól. Ha árnyrajzot, úgy az ne térjen el nagyon az alaptól.

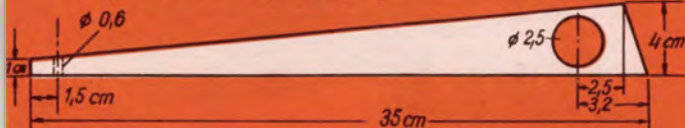
Sz-I

SZERSZÁM-TÉKA

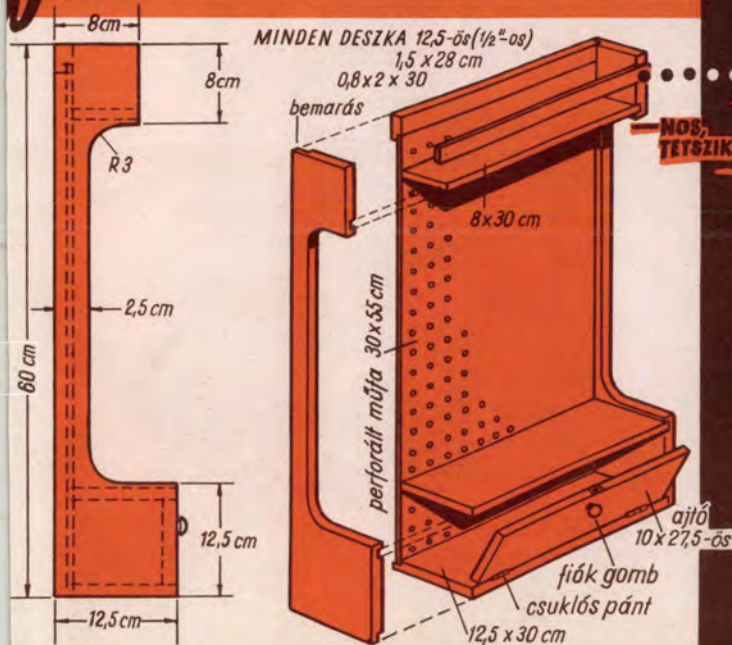

»Fűzött« CSILLÁR LÉCBŐL

3 db KEMÉNYFA TARTÓ, 1 cm vastag

»Szerszám-téka«

—NOS, TETSZIK?—

—RAGYOGÓ!

ZERMESTER

Cikk a 31. oldalon